

SPELGEDRAG BIJ HONDEN

Te vaak wordt de lichaamstaal van honden in contact met andere honden nog verkeerd begrepen en wordt er gemist wat er werkelijk gebeurt. Als spel voor één van de honden niet leuk meer is, dan wordt dat spel al snel gewoon pesten voor die hond. Ook onder honden heb je echte pestkoppen.

SPELGEDRAG BIJ HONDEN

Iedere hond heeft als het ware zijn eigen voorkeuren wat betreft spel. De ene hond houdt van een lekker renselletje, de andere hond houdt van meer fysiek contact. Er zijn ook honden(rassen) die van nature sowieso wat ruiger spelen. Zet twee van zulke honden bij elkaar en het kan één groot feest worden. Sommige honden uiten zichzelf ook heel vocaal. Daar hoeft helemaal niets mis mee te zijn. Let alleen wel goed op of het blaffen niet verandert en dreigender wordt. Vaak kan je aan de toon van het blaffen heel duidelijk een verschil horen of het nog oké is of dat het door gaat slaan naar minder leuk gedrag. Met vocaal zijn tijdens spel hoeft dus allemaal niets mis te zijn. Net zoals drukker of wilder spel. Zolang de speelpartner het ook maar leuk vindt en zolang de “spelregels” voor beide honden gelijk zijn.

VERSCHILLENDE SPELSTIJLEN

Honden kennen verschillende spelstijlen. Een spelstijl is vaak deels terug te leiden naar de oorspronkelijke functie van de hond. Kort samengevat zijn de spelstijlen die je kunt herkennen, die van hardlopers, bekvechters, dansers, bulies en worstelaars.

- **Hardlopers** rennen vooral achter elkaar aan en bijten daarbij soms voorzichtig of duwen elkaar kort aan. Soms begint het spel met een soort korte besluiping van één van de honden.
- **Bekvechters** spelen als het ware alleen met hun bekken. De contacten zijn minder lichamelijk dan bij de worstelaars. Vaak liggen deze honden, terwijl ze ‘happen’ naar elkaars bek, oren, etc.
- **Dansers** maken snelle onverwachte sprongen en gebruiken hun voorpoten. Het spel is katachtig en licht. Aanrakingen zijn relatief subtiel of zelfs afwezig.

- **Bullies** houden van hard spel. De honden rammen elkaar en laten zich daarbij soms vrijwillig op een schouder rollen of worden omgegooid. Tussentijds is er sprake van rennen, waarbij de honden elkaar vrij snel proberen weer te raken. Veel bullies houden ook van worstelen en deze spelvormen gaan regelmatig in elkaar over.
- **Worstelaars** pinnen elkaar vast op de grond en 'grijpen' op speelse wijze op diverse plekken de andere hond. De lichamen zijn erg dicht op elkaar.

Het is belangrijk de spelstijl van je eigen hond en van andere honden te (her)kennen. Het is namelijk het beste om speelmaatjes te zoeken die bij de stijl van je hond passen. Sommige spelstijlen combineren absoluut niet. Dat kan leiden tot brokken of onplezierige ervaringen.

Bullies zoals bv. de labrador kunnen vaak niet door een deur met bv. een herder omdat ze beide totaal verschillende spelstijlen hebben.

SPEL HERKENNEN EN BEGELEIDEN

Om te kunnen beoordelen of het écht om leuk spel gaat kan je op de volgende punten letten;

Leuk spel is te herkennen aan:

- ✓ Ontspannen situatie
- ✓ Overdreven bewegingen van de spelende honden. Is de energie van de honden gelijk?
- ✓ Pauzes in het spel (om te voorkomen dat gemoederen verhit raken) Nemen de honden tussendoor even rustpauzes? Bijvoorbeeld om zich even uit te schudden (spanning van zich af schudden)? Dit zie je vaak bij leuk, ontspannen spel. Ze gaan uit elkaar, schudden zich uit of gaan even ergens snuffelen, en hoppaaa... het spel wordt hervat.
- ✓ Rolwisselingen: nu eens is de ene hond onder, dan de andere. Nu eens rent de ene hond achter de een aan, dan de ander achter de ander,
- ✓ Spelbuigingen en 'spelgezicht'.
- ✓ Is het spel gelijkwaardig? Stel dat een grotere hond met een klein hondje aan het spelen is.. stelt de grotere hond zich dan wat kwetsbaarder op voor het kleine hondje? **Self-handicapping** wordt dit ook wel genoemd. De grotere hond ploft bijvoorbeeld op de grond neer, zodat er meer gelijkwaardigheid ontstaat.

Geen leuk spel herken je aan:

- ✓ Hard beuken
- ✓ Overmatig gegrom of geblaf
- ✓ Een extreem overheersende hond
- ✓ Hyper opgewonden gedrag
- ✓ Er is sprake van angst bij één van de honden? Heeft één van de honden bijvoorbeeld de staart tussen de benen? Wordt er veel oogwit getoond? Wordt er misschien gesnauwd en gesnapt? Gaat de ene hond op de andere rijden? Dit zijn tekenen dat het spel voor één van de twee echt zo leuk niet meer is.
- ✓ Zie je geen frontale benaderingen met veel stijfheid en spanning, maar zijn de lichamen soepel en vaak gebogen ten opzichte van elkaar? Is er geen sprake van fixeren en een sterke focus? Is de gezichtsuitdrukking van de honden relaxt?
- ✓ Als één van de honden het beu is en hij kan zelf niet uit de situatie en afstand nemen? Of lukt dit hem niet omdat de andere hond hem blijft belagen? Of kan de hond zelf gewoon niet goed de beslissing maken om uit de situatie te stappen? Want dat gebeurt ook nog weleens...

Spel is alleen leuk als beide honden daadwerkelijk plezier hebben en dit vergt voor de eigenaren dus veel kennis, goed zicht op de lichaamstaal en goed kunnen interpreteren wat er gaande is tussen de honden. En dit is niet gemakkelijk want de rollen en situaties wisselen heel snel! Maar oefenen met veel kijken naar de hond werkt echt om hem steeds beter te begrijpen.

MOET JE ALTIJD INGRIJPEN EN JE ALS MENS BEMOEIEN MET SPEL TUSSEN HONDEN?

Nee, dit is heel erg afhankelijk van de situatie en de honden. Hoe goed wij ook observeren, we zullen nooit zo goed worden in hondentaal als de honden zelf. Want in bepaalde gevallen kan het spel niet leuk meer zijn, maar zie je dat de honden het tóch zelf prima oplossen door uit elkaar te gaan. Dit zijn dan juist weer hele mooie leerervaringen en dit kan de honden een groter rugzakje met communicatieve skills opleveren. Hartstikke mooi.

Merk je dat het spel helemaal zo leuk niet is voor één of meerdere honden? Zie je dat het geen leuk contact is? En nemen de honden zelf geen afstand van elkaar? Blijf dan rustig en kalm en haal je hond uit de situatie. Merk je dat jouw hond bijvoorbeeld heel wild om een andere hond heen blijft springen die het duidelijk niet prettig vindt? Lijn je hond aan en vertrek rustig. Tijd om af te koelen! Is het andersom en wordt jouw hond belaagd door een andere hond? Neem je hond in bescherming. Probeer rustig te blijven en verlaat de situatie. Zoek de ontspanning op. Maar laat het ze vooral niet zelf uitzoeken want in zo'n situatie heb je alleen maar verliezers.

Om spel leuk en veilig te laten verlopen, moet je als hondenbezitter zorgen voor begeleiding. Dat betekent dat je dus niet kan opgaan in een gesprek met andere. Je moet altijd een oog houden op de viervoeters en bereid zijn (op tijd!) in te springen als spelregels onvoldoende nageleefd worden.

SPELREGELS

Spelregels minimaliseren de kans dat het mis gaat en spel uitloopt op: ongelukken, vermoeidheid, blessures, agressie/gevechten, verkeerde leerervaringen, trauma's.

Belangrijke spelregels zijn:

- ✓ De eerste klap is een daalder waard. Zorg voor een juiste match op spelstijlen.
- ✓ Houd spel kort. Vijf minuten kan al lang zijn. Lassen de honden weinig of geen pauzes in? Zorg dan zelf voor pauzes.
- ✓ Stop spel als een van de honden probeert weg te komen van de ander.
- ✓ Zorg voor een veilige spelomgeving en veilig spelmateriaal.
- ✓ Zie je leereffecten die je niet wilt? Buig het spel dan om of stop het.
- ✓ Geen verdedigbare zaken zoals een bot of een bal enz.. Tenzij je 100% zeker weet dat de honden het niet verdedigen.

Spel is van waarde en erg belangrijk voor honden. Gun ze leuk en veilig spel, leer echt spel herkennen en durf spel dat geen spel is te stoppen.

